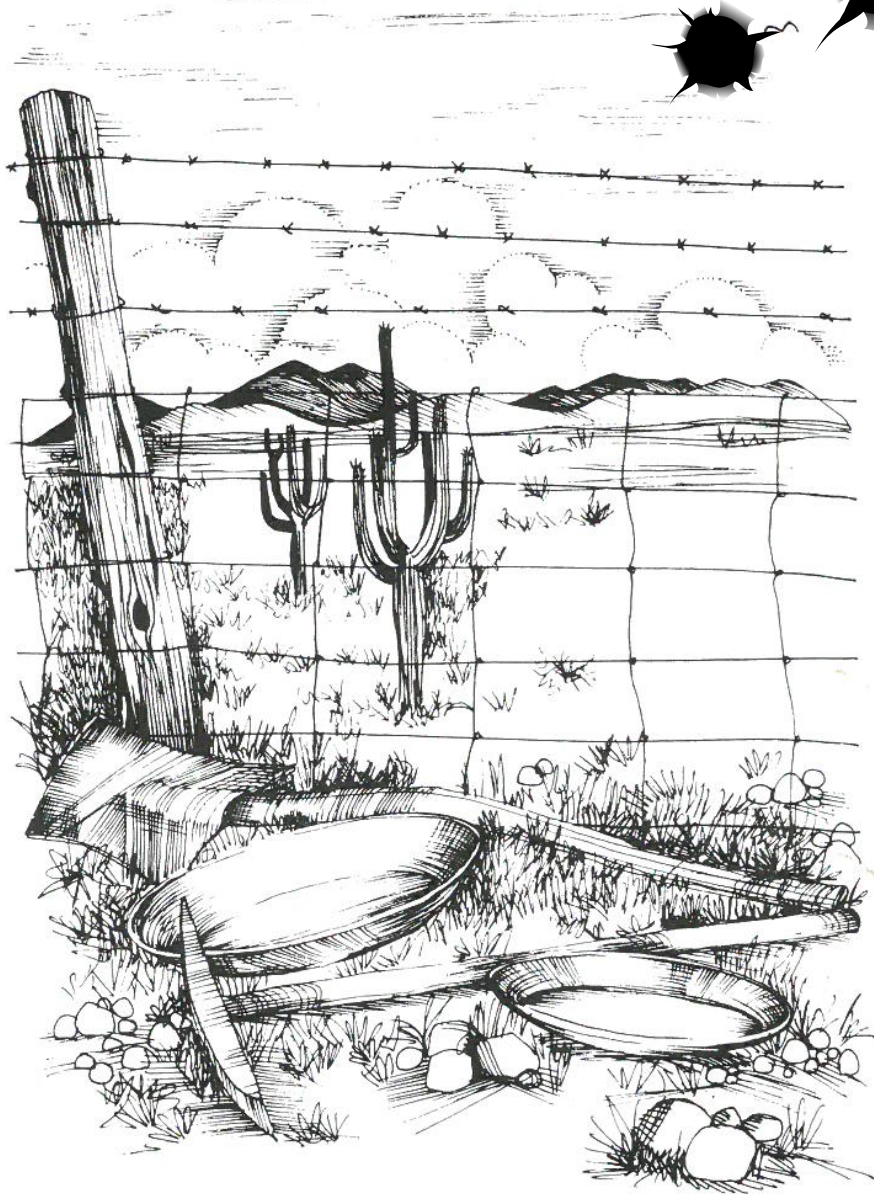

A' BHEINN ÓIR

IAIN MAC A' GHOBHAINN

(air ath-fhoillseachadh le Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig)

 Stòrlann
Nàiseanta na Gàidhlig

AN T-ÙGH DAR

ÈISTEACHD

OB AIR 1

Sgrìobh Iain Mac a' Ghobhainn *A' Bheinn Òir*.

Coimhead a' bhidio aig: <https://www.youtube.com/watch?v=7fIY3nxsphQ> airson barrachd fhaighinn a-mach mun ùghdar. 'S e Mac a' Ghobhainn aon de na sgrìobhadairean as fheàrr a bha riamh ann an eachdraidh litreachas na h-Alba

Seo cuid de na faclan a chluinneas tu sa bhidio:

a' chaitheamh

uallach

fialaidh

buailteach

dombblas-broilich

choisinn e

cheumnaich e

chaith e

lèirmheas

sgaradh

eirmseach

tinneas a nì sgrios air do sgamhain/
tuberculosis (TB)

dleastanas

deònach agus toilichte rud a thoirt
seachad do dhaoine eile

tachairt tric

tinneas sa bhroilleach

bhuannaich e

fhuair e ceum-oilthigh

chuir e seachad

artaigil a nochdas beachd air
leabhar, film no eile

diofar

geur na inntinn

ÈISTEACHD

SGRÌOBHADH

OB AIR 2

Às dèidh coimhead air a' bhidio ann an Obair 1, lìon na beàrran gu h-ìseal.

1. Rugadh Iain Mac a' Ghobhainn ann an _____ air __/__/__
2. Ghluais teaghlach Iain dhachaigh, a _____, ann an an 1930.
3. Bha suidheachadh an teaghlach cho doirbh oir _____.
4. Bhiodh Iain a' leughadh _____ agus _____ nuair nach robh e san sgoil.

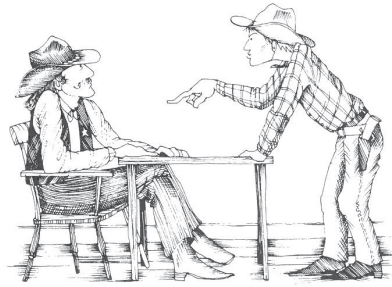

vi leantainn

1

5. 'S e dà rud a thug buaidh air Iain agus air obair: _____ agus _____.
6. Anns a' bhun-sgoil, bha Iain math air _____ a sgrìobhadh ach cha robh e math air _____.
7. Chòrd an àrd-sgoil ri Iain: dh'fhosgail i _____ dha agus dh'fhàs e math air _____.
8. Fhuair Iain taic-airgid agus chaidh e gu _____ ann an 1945.
9. Thòisich Iain air _____ anns an oilthigh.
10. Fhuair Iain ceum ann am _____.
11. Às deidh do Iain ceumnachadh, rinn e _____ airson a bhith na thidsear agus rinn e a _____.
12. Dh'obraich Iain mar thidsear ann an àrd-sgoiltean ann am _____ agus anns an _____.
13. Dh'fhàg e obair teagaisg ann an 1977 airson a bhith na _____.
14. Goirid às dèidh sin, _____ e.
15. Rinn Iain sgrìobhadh den a h-uile seòrsa. 'S e trì eisimpleirean de na sgrìobh e: _____, _____ agus _____.
16. Fhuair Iain iomadh _____ is _____, nam measg an _____.
17. Nuair a bha e a' sgrìobhadh, bha Iain mothachail air an taghadh eadar _____ is _____.
18. Bha pearsa Iain _____ is _____.
19. Thàinig _____ - _____ air ann an 1980.
20. B' iad na bliadhnachan a bh' aige còmhla ri Donalda an fheadhainn _____ na bheatha.
21. Ann an 1998, thàinig _____ air is _____ e.

CAIBIDEIL 1 - CHET

CÒMHRADH

OBAIR 1

Amas: na tha an t-ùghdar am beachd a dhèanamh na sgrìobhadh.

- a. Ann am buidhnean no mar chlas, smaoinichibh air dè, nur beachd-se, **amas** an ùghdair anns a' chiad chaibideil.

Suidheachadh: far an do thachair an sgeulachd agus **cuin**.

- b. Ann am buidhnean no mar chlas, smaoinichibh mu **shuidheachadh** na sgeulachd.

Bheir na leugh sibh mu na puingeann gu h-iseal cuideachadh dhuibh a' beachdachadh air **suidheachadh**:

- Obair Wild Bill agus obair Waldo.
- Na h-àiteachan mun do leugh sinn sa chiad dà earrann.
- Na thachair eadar Wild Bill agus athair Chet ann an Abilene.
- Ainm na sgeulachd.

EALAIN

OBAIR 2

Leugh a' chiad phàirt den chaibideil (*Dry Gulch*) a-rithist.

Tha an t-ùghdar, le faclan, a' togail dealbh ann an inntinn an leughadair an seo.

Dèan nota an toiseach de gach pìos fiosrachaidh a thogas an dealbh sin, mar eisimpleir:

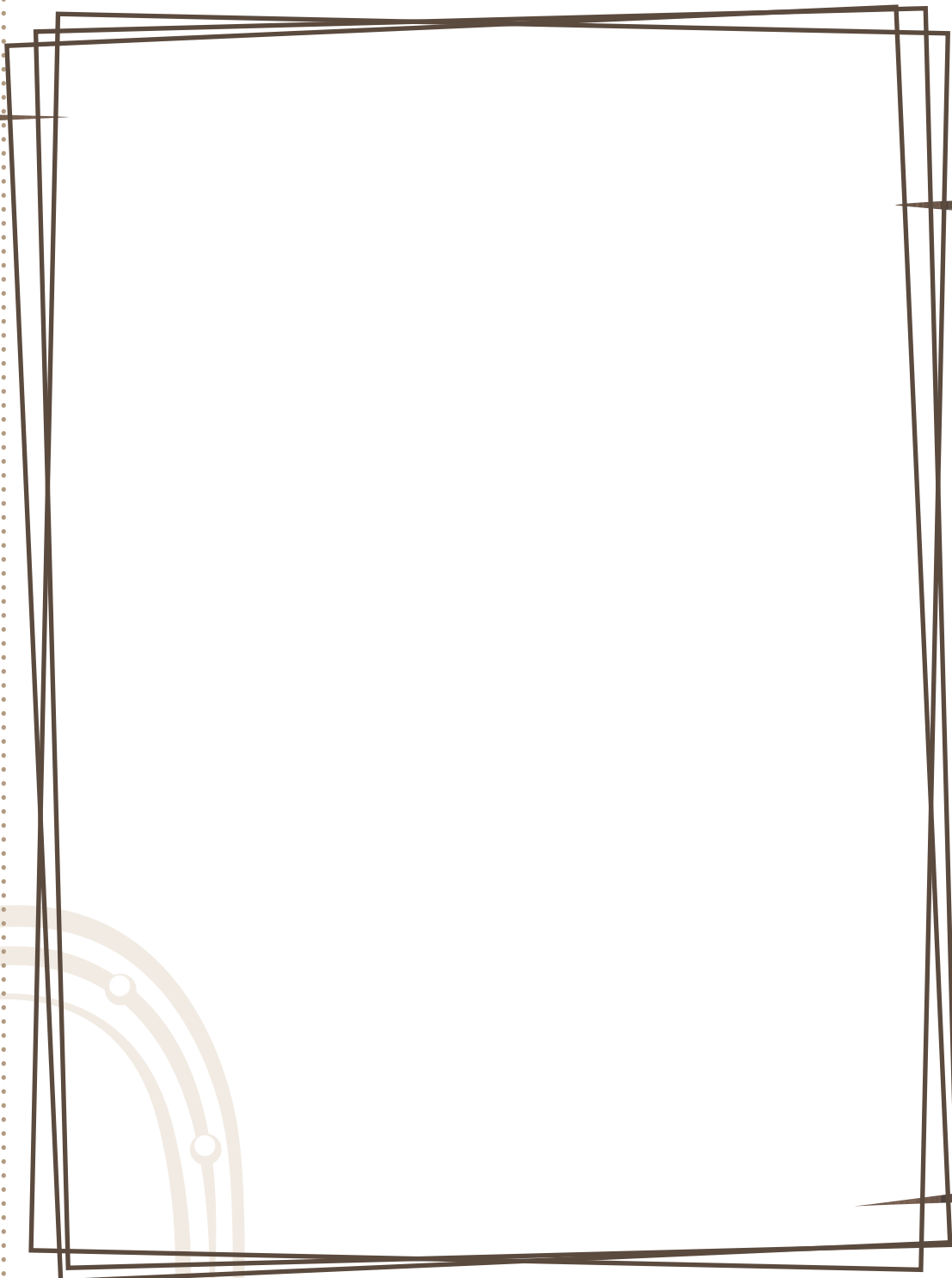
'Bha Wild Bill Hickok a' coiseachd sìos an t-sràid ann am baile ris an canadh iad Dry Gulch.'

'Air an dàrna taobh dheth, bha saloon, am Pub Dearg, agus ri thaobh bha bùth a bha a' reic stuth airson crodh is eile, agus a-rithist taigh-òsta, agus a-rithist ceàrdach.'

ri leantainn

Dèan dealbh a-nis den t-sealladh a chì thu an seo.

OBAIR 3

Le bhith a' breithneachadh air a' chaibideil seo air fad, sgrìobh earrann mu **na prìomh charactaran** a tha a' nochdadh.

Feuch gun cleachd thu **fianais** bhon chaibideil nad fhreagairtean.

Fianais às an teacsa:
Bidh fianais a' neartachadh do fhreagairtean - bheir i taic do na freagairtean agad. 'S e briathran an ùghdair no gearr-chunntas air a bhriathran a th' ann am fianais.

Tha còir aig na puingeagan gu h-ìseal stiùireadh a thoirt dhut.

Wild Bill Hickok	• Obair.
	• A bheachd air obair agus air fhèin.
Chet Lawson	• Aois.
	• An t-adhbhar a tha e ann an Dry Gulch.
Waldo	• Obair.
	• A choltas.

OBAIR 4

Tha e soilleir bho na leugh sinn sa chiad chaibideil gu bheil *A' Bheinn Òir* suidhichte anns na Stàitean Aonaichte aig an àm nuair a bha mòran dhaoine a' sireadh agus a' sabaid airson òr.

Dèan rannsachadh air *The Gold Rush* agus sgrìobh aithisg mu dheidhinn. Bhiodh na puingeagan seo iomchaidh nad aithisg:

- Cuin agus carson a thòisich *The Gold Rush* anns na Stàitean Aonaichte?
- Dè na dòighean anns an tug e buaidh air na Stàitean Aonaichte?
- Dè an luach airgid a chaidh a lorg ?
- Cuin agus carson a thàinig e gu crìch?

CAIBIDEIL 2 – CHET IS NA YORSTONS

CÒMHRADH

OBAIR 1

Ann am buidhnean (agus le taic bhon tidsear) beachdaichibh air amas an sgrìobhadair anns a' chaibideil seo.

LEUGHADH

OBAIR 2

Le bhith a' smaoinichadh air caibideil 2 air fad, sgrìobh earrann mu na prìomh charactaran a tha a' nochdadh.

Cleachd fianais às an teacsa nad fhreagairtean.

Ma thogras tu, cleachd na puingeann gu h-ìseal airson do chuideachadh:

Chet Lawson	<ul style="list-style-type: none">• Obair agus carson a tha e feumail do na Yorstons.
	<ul style="list-style-type: none">• Na sgilean gunnaireachd aige.
Frank Yorston	<ul style="list-style-type: none">• Àite-fuirich.
	<ul style="list-style-type: none">• A theaghlach.
Cailleach Yorston	<ul style="list-style-type: none">• A coltas.
	<ul style="list-style-type: none">• A nàdar.
	<ul style="list-style-type: none">• A teaghlach.
Larry Yorston	<ul style="list-style-type: none">• A choltas.
	<ul style="list-style-type: none">• A theaghlach.
Johnny Yorston	<ul style="list-style-type: none">• A choltas.
	<ul style="list-style-type: none">• A nàdar.
	<ul style="list-style-type: none">• Mar a tha daoine eile a' dèiligeadh ris.
Carol is Drew Sutton	<ul style="list-style-type: none">• Àite-fuirich.
	<ul style="list-style-type: none">• An càirdeas a tha eatarra.

Jimmy is Tommy Carter	• Àite-fuirich.
	• Fiosrachadh pearsanta.
Chuck Farrar	• Na th' air innse mu dheidhinn aig deireadh a' chaibideil.

OBAIR 3 – SGILEAN TEICNIGEACH

Bha Iain Mac a' Ghobhainn sgileil ann a bhith a' cleachdadh iomhaigheachd, leithid **shamhlaidhean**.

Dè th' ann an samhla?

Nuair a bhios na faclan **mar** no **coltach ri** air an cleachdadh airson coimeas a dhèanamh eadar dà rud eadar-dhealaichte, bidh samhla agad.

Carson a bhios sgrìobhadairean gan cleachdadh?

Airson fiosrachadh a thoirt seachad air rud mu nach eil fios againn le bhith ga choimeas ri rudeigin air a bheil sinn eòlach.

Tha Iain Mac a' Ghobhainn a' cleachdadh trì samhlaidhean anns a' chaibideil seo airson innse dhuinn mu Chailleach Yorston. Mar eisimpleir:

“Bha a sùilean beagan biorach mar rèasanan ann am meadhan maraig.”

Mineachadh:

'S e biadh le tòrr geir a th' ann am marag. Uaireannan, bidh rèasanan ann am marag agus chì sinn iad an siud 's an seo sa gheir.

Tha an samhla seo a' cruthachadh dealbh grànnda de shùilean agus aodann na caillich.

Anns an aon dòigh ris an eisimpleir gu h-àrd, seall mar a tha, no nach eil, an dà shamhla seo soirbheachail:

a. *“Bha i cho cho reamhar ri tarbh...”*

b. *“Dhèirich i gu a casan mar ailbhean...”*

CAIBIDEIL 3 – AN SILVER X IS RAINS NAN CARTERS

LEUGHADH

OBAIR 1 – LEUGHADH

Cleachd fianais às a' chaibideil airson na ceistean a leanas a fhreagairt nad fhacail fhèin.

a. Chuck Farrar

Seall dè beachd Chet air Chuck agus mìnich carson a tha thu a' smaoinichadh seo.

b. Crodh a dhìth

Seall mar a tha e soilleir **nach deach** na beathaichean air chall, ach **gun deach** an cur air fearann nan Carters.

c. Na Carters

Mìnich mar a tha an dà bhràthair, Tommy agus Jimmy, ao-coltach ri chèile

SGILEAN
TEICNIGEACH

OBAIR 2

Mar a chunnaic sinn roimhe, bha Iain Mac a' Ghobhainn sgileil ann a bhith a' cleachdadh **shamhlaidhean**.

Seall mar a tha, no nach eil, an dà shàmhla seo èifeachdach, nad bheachd-sa:

a. Chuck Farrar

'Bha aodann air coltach ri aodann pantair.

“S e murtair a tha seo ceart gu leòr,” arsa Chet ris fhèin. “Chan eil e ag ràdh mòran ach 's e murtair a th' ann.” Aon turas theab e fear de na cowboys a bhruidhinn air ais ris a mharbhadh. “Seo am fear as cunnartaiche,” arsa Chet ris fhèin. Bha Farrar a' cur goirseachadh air anns an latha bhlàth. Beathach, le sùilean ann air dath copair, sùilean gun truas.”

b. Tommy Carter professor image

“S ann a bha e coltach ri proifeasair a chunnaic Chet uair. Bha am profeasair seo ag aithris bàrdachd ann am bàr 's cha robh duine ag èisteachd ris. Ann an Abilene. 'S na drungairean a' sadail ghlainnichean air.”

CAIBIDEIL 4 – A' CHIAD MHURT

ÈISTEACHD

OBAIR 1

Èist ris a' chiad phàirt den chaibideil seo *Dè thachair?* agus freagair na ceistean a leanas:

- Dè beachd Wild Bill air adhbhar bàs Tommy Carter?
- Dè am fiosrachadh a tha Jimmy Carter a' toirt mun t-suidheachadh?
- Dè tha Jimmy am beachd a dhèanamh a-nis?
- Carson a tha A' Bh-uas Yorston ag iarraidh rains nan Carters a cheannach?
- Carson a tha Wild Bill ag ràdh nach urrainn dha càil a dhèanamh?

OBAIR 2

Ann am buidhnean no mar chlas, leughaidh an dàrna pàirt den chaibideil *Dragh agus Amharas*.

“Nuair a thog e a shùil, chunnaic e gun robh Chuck Farrar a' sealltainn ris. Murtair. Murtair, dha-rìribh. Bha sin soilleir. Bha e na shuidhe air each, cho coma, cho sàmhach. Na bliadhnachan a chaith e fhèin ag ionnsachadh a' ghunna, an dùil am biodh e cho luath ri Farrar. Cha robh fhios aige.”

A' cleachdadh fianais bhon teacsa, beachdaichibh air na ceistean a leanas:

- Nur beachd-se, dè a' phrìomh smuain a tha a' dol tro inntinn Chet an seo?
- Le bhith a' breithneachadh air plota na sgeulachd gu ruige seo, dè tha sibh a' smaoinichadh a tha annasach mun smuain seo aig Chet?

“S esan am fear as fheàrr aca,” arsa Chet ris fhèin.

- Coimheadaidh air ais air a' chòmhradh a bha eadar Chet agus Frank. Saoil carson a thàinig Chet chun a' cho-dhùnaidh gur e Frank *“am fear as fheàrr”* de na Yorstons?

Feuch gun cleachd sibh fianais às an teacsa airson taic a chur ri ur beachdan,

LEUGHADH

CÒMHRADH

OBAIR 3 – SGILEAN TEICNIGEACH

Minich carson a tha, no nach eil, an samhla seo èifeachdach:

Cailleach Yorston:

Bha rudeigin a' cur dragh air Chet. Cha b' ann idir airson crodh a chaidh Tommy Carter a mharbhadh, bha amharas math aige air a sin. Ach cha robh fhios aige dè bh' air cùl na cùise. Bha aon rud cinnteach co-dhiù, bha an rains a-nis aig a' Bh-uas Yorston. **Smaoinich e oirre, na suidhe mar dhamhan-allaidh mòr, dubh aig an doras, a' cur a-mach a lion.**

CAIBIDEIL 5 – AN T-ÒR

SGILEAN
TEICNIGEACH

OBAIR 1

- a. Fhad 's a tha thu a' leughadh na caibideil, dèan nota de thrì samhlaidhean a chleachd Iain Mac a' Ghobhainn.
- b. Mìnich mar a tha, no nach eil, na trì samhlaidhean sin èifeachdach.

LEUGHADH

OBAIR 2

Freagair na ceistean seo agus dèan cinnteach gu bheil thu a'cleachdadh fianais bhon teacsa nad fhreagairt:

a. Nighean bhrèagha, fhiadhaich

Tha a' chaibideil seo a' leasachadh caractar Carol Sutton. Inns na tha sinn a' faighinn a-mach mu

- i. a coltas
- ii. a nàdar

b. Waldo agus Chet

“Och,” arsa Chet ri Waldo. “Cha mhòr nach eil thu toirt dìobhairt orm.”

Le bhith a' beachdachadh air a' chòmhradh a bha eadar Chet agus Waldo, mìnich carson a tha thu fhèin a' smaoinichadh a bha Chet a' faireachdainn mar seo.

c. Turas chun na Beinne

“Bha a h-uile nì soilleir dha a-nis.”

Seall mar a thug turas Chet chun na beinne tuigse dha air na bha a' tachairt ann an Dry Gulch.

d. Chet a' tadhal air na Suttons

Beachdaich air turas Chet gu na Suttons.

- i. Carson a chaidh Chet ann?
- ii. Seall mar a ghabh Carol ri naidheachd Chet.
- iii. Saoil dè dh'fhaodadh a bhith ann an inntinn Drew?

CAIBIDEIL 6 – CAILLEACH YORSTON

ÈISTEACHD

OBAIR 1

Èist ris a' chiad dà phàirt den chaibideil seo agus freagair na ceistean a leanas nad fhacail fhèin:

a. A' Chailleach agus na Yorstons eile (Pàirt 1)

- i. Càit a bheil a' chiad phìos den chaibideil seo air a shuidheachadh?
- ii. Mus robh am fearann aig na Yorstons, cò leis a bha e?
- iii. Carson a tha Larry den bheachd gur dòcha nach obraich plana na Caillich?
- iv. Cò air a tha a' Chailleach ag iarraidh an obair aice a dhèanamh?

b. Wild Bill agus Waldo (Pàirt 2)

- i. Carson a tha Waldo den bheachd gun goideadh na Carters crodh nan Yorstons?
- ii. Dè beachd Waldo air Cailleach Yorston?
- iii. Dè tha Wild Bill a' smaoinichadh a tha a' dol a thachairt ann an Dry Gulch?
- iv. Dè beachd Waldo air Chet?
- v. Dè a' cheist as motha a tha Wild Bill a' cur air Waldo?

OBAIR 2

A bharrachd air a bhith a' cleachdadh shamhlaidhean, bha Iain Mac a' Ghobhainn cuideachd sgileil ann a bhith a' cleachdadh **structar seantans**.

Anns an eisimpleir a leanas, chleachd an t-ùghdar an structar seantans **ellipsis (...)** aig deireadh seantans.

SGILEAN
TEICNIGEACH

Dè tha ann an structar seantans?

Mar a tha seantans air a chur ri chèile

Ciamar a bhios sgrìobhadair a' cur structar seantans gu feum?

Le bhith a' cruthachadh seantans ann an dòigh a tha annasach no sònraichte mar eisimpleir a' cleachdadh:

- Ath-aithris.
- Puingeachadh (comharra-ceist, clisg-phuing, ellipsis...).
- Liosta – uaireannan a' tighinn gu àirde.
- Seantans goirid no fada.
- Òrdugh annasach air faclan an t-seantans.

Dè a' bhuidh a bhios aig structar seantans?

Bidh sin a rèir 's mar a chaidh a chleachdadh. Bheir sinn sùil air buaidh structar seantans anns na dhà no trì chaibideilean a leanas.

“Chuck, ' ars ise, 'thèid thu fhèin is Larry is Chet don rains ud 's canaidh tu riutha gu bheil mi airson gum fàg iad. Canaibh riutha gum faigh iad prìs mhath air an rains. Ach ma dh'fhuiricheas iad ...' Agus sheall i riutha.”

Mar chlas no ann am buidhnean, beachdaichibh air na leanas:

- a. Carson a tha Mac a' Ghobhainn a' cleachdadh ellipsis an seo?
- b. Dè a' bhuidh a th' aig ellipsis an seo?

ri leantainn

LEUGHADH

CÒMHRADH

OBAIR 3

Leughaidh caibideil 6 còmhla ris an tidsear.

A' togail air fianais às an teacsa, beachdaichaidh air **a.**, **b.** agus **c.**

- Dèanaibh geàrr-chunntas air carson a dh'fhaodadh Cailleach Yorston a bhith ag ràdh gum bu chòir rains nan Suttons a bhith leatha fhèin.
- Beachdaichibh air na tha am pìos seo a' nochdadh dhuinn a thaobh mar a tha a' Chailleach a' cur a' phlana aice an gnìomh.
- An seo, tha Wild Bill a' cur mòran cheistean air Waldo.

*“Dè tha thu a' smaoinichadh tha dol air adhart aig rains nan Yorstons?”
arsa Wild Bill Hickok ri Waldo.*

Coimheadaidh gu cùramach air a' chòmhradh a tha eatarra agus beachdaichibh air na tha sibhse a' smaoinichadh a tha ann an inntinn Wild Bill.

CAIBIDEIL 7 – NA SUTTONS

OBAIR 1

Mar a chunnaic sinn sa chaibidil mu dheireadh, bha Iain Mac a’ Ghobhainn sgileil ann a bhith a’ cleachdadh **structar seantans**.

Anns an eisimpleir a leanas, chleachd an t-ùghdar **ellipsis (...)** aig deireadh seantans.

Tha thid’ agaibh an t-àite seo fhàgail

“Dè bu chuireach gun robh Chet còmhla ri na daoine ud? Ann an saoghal eile cha robh fhios nach ...”. Ach chuir i an smuain bhuaipe.

Tha an t-ùghdar a’ cleachdadh ellipsis (...) an seo.

- Carson a tha e ga chleachdadh?
- Nad bheachd-sa, dè “an smaoin” a bh’ ann an inntinn Carol?

OBAIR 2

Cleachd fianais às a’ chaibideil airson na ceistean seo a fhreagairt:

a. Tha thid’ agaibh an t-àite seo fhàgail

“Dè tha thusa ag ràdh?” arsa Chuck ri Drew.

Coimhead air a’ cho-theacsa agus beachdaich air carson, nad bheachd-sa, a dh’fhaighnich Chuck a’ cheist seo.

b. Chuck is Chet

Nad bheachd-sa, dè an teachdaireachd a tha Chuck a’ toirt do Chet an seo? Mìnich do bheachd.

c. Feumaidh tu a bhith faiceallach

Leugh am pìos mu dheireadh den chaibideil a-rithist.

Mìnich, gu mionaideach, carson a tha an t-eagal air Carol.

OBAIR 3

Lìon an tòimhseachan-tarsainn seo le bhith a' coimhead an toiseach air an fhiosrachadh gu h-iseal.

Tarsainn

3. An rud a tha a' Chailleach, mar gum biodh, a' fighe (4)
4. An rud a bha an-còmhnaidh air aodann Chuck (5)
5. An rud a ghoid Tommy Carter, a rèir Larry (5)
7. An àireamh de dhaoine a thadhail air na Suttons (6)
9. An t-ainm a chuir Larry air na Suttons (9)
10. Tha an t-eagal air Carol gun tig _____ (3) Drew às an t-suidheachadh seo.
11. Tha Chuck a' smaoinichadh gu bheil e _____ (7) nach cuala a charaidean càil mu bhàs athair Chet.

Sìos

1. An rud a bheireadh Cailleach Yorston dha na Suttons nam falbhadh iad (7)
2. Tha Carol ag ràdh ri Drew gum feum e a bhith _____ (11)
6. Thuirt Chuck gun robh Carol _____ (9) nach e fireannach a bh' innte.
8. An rud a bha air cùl nan trioblaidean uile (2)

1.			2.			3.			
		4.							
			5.						6.
					7.				
						8.			
9.									
10.				11.					

CAIBIDEIL 8 – JOHNNY ANNS A’ PHUB DHEARG

OB AIR 1

Èist ri caibideil 8 agus freagair na ceistean a leanas:

- a. Dè bha a’ dol san taigh-sheinnse nuair a thàinig Johnny a-steach?
- b. Seall mar a dh’fheuch fear a’ bhàir ri Johnny a shocrachadh.
- c. Dè bha fios aig a h-uile duine mu Johnny? (thoir **aon** phìos fiosrachaidh)
- d. Inns nad fhaclan fhèin dè dh’iarr Johnny air Wild Bill nuair a thàinig e a-steach.
- e. Thoir **aon** phìos fiosrachaidh a sheallas gun robh an t-eagal air na bha san taigh-sheinnse gum biodh sabaid ann.
- f. Seall na thachair nuair a thug Johnny an gunna às a chrìos.
- g. Thoir **aon** phìos fiosrachaidh a tha a’ nochdadh dhuinn gun robh na daoine san taigh-sheinnse car cleachdte ri suidheachaidhean mar a bha dìreach air tachairt.

OBAIR 2

Lìon an tòimhseachan seo le bhith a' coimhead an toiseach air an taic gu h-ìseal.
(Tha an taic seo a' leantainn òrdugh na caibideil.)

- an deoch a bha Johnny ag iarraidh (5-6)
- dath na dreasa (5)
- bha _____ anns an rùm nuair a thòisich Johnny ag èigheach (8)
- an rud a thigeadh uaireannan à beul Johnny (3)
- dh'iarr Johnny air Wild Bill sealltainn gur e _____ mòr a bh' ann (10)
- bha Johnny den bheachd gun robh Wild Bill a' dèiligeadh ris mar gur e _____ a bh' ann (7)
- bha guth Wild Bill _____ (5)
- chunnaic Wild Bill an seinneadair anns an _____ (7)
- _____ do ghunna, arsa Johnny ri Wild Bill (8)
- an rud a thàinig à gunna Wild (3)
- am fuaim a rinn crùdhan each Johnny (6)

U	A	L	E	A	N	A	B	H	D	G	Ù	F	S
A	I	U	B	Ò	L	N	C	-	O	G	L	N	À
R	H	S	G	F	E	F	T	S	R	L	H	-	M
E	M	S	G	À	T	H	A	N	D	I	E	U	H
T	H	M	A	E	P	E	S	R	P	O	L	T	A
H	R	L	I	P	-	O	R	P	I	N	E	M	C
G	C	L	R	F	T	B	O	F	C	G	A	T	H
I	L	C	O	P	E	Ì	E	A	D	B	A	L	D
F	S	S	C	-	H	S	R	A	U	S	G	C	F
N	G	U	H	M	I	È	S	P	T	H	S	L	M
U	O	S	S	I	C	O	R	S	U	H	R	A	T
G	N	H	D	F	U	A	I	N	E	B	A	D	L
T	B	B	T	E	C	U	B	-	P	E	D	N	A
À	T	A	R	R	A	I	N	G	À	B	O	C	S

CAIBIDEIL 9 – CAROL IS DREW

OBAIR 1

Cleachd fianais à caibideil 9 airson na ceistean a leanas a fhreagairt:

‘Thug Carol sùil air Drew an-dràsta ’s a-rithist. Bha eagal oirre nuair a smaoinich i air an rud a bha i a’ dol a dhèanamh.’

- Inns dè rinn Carol air Drew.
- Tagh dà sheantans às a’ chaibideil seo a tha a’ nochdadh dhuinn **nach e** mearachd a bha san rud a thachair.
- Beachdaich, le fianais bhon teacsa, air carson a bha Carol dhen bheachd gum feumadh i seo a dhèanamh.

OBAIR 2

’S e eisimpleir eile de **structar seantans** a th’ ann an **ath-aithris**.

Ath-aithris: tha seo air a chleachdadh le ùghdar airson cuideam a chur air rudeigin.

Anns an eisimpleir a leanas, chleachd an t-ùghdar **ath-aithris**.

Mar chlas no ann am buidhnean beachdaichibh air na leanas:

‘Ò, tha mi duilich, tha mi duilich,’ dh’èigh i. ‘S e mo choire-sa a bh’ ann. Cha robh dùil a’m gun robh do làmh fon òrd.’

Tha an t-ùghdar a’ cleachdadh **ath-aithris** an seo. Dè a’ bhuaidh a th’ aig a seo?

OBAIR 3

Chunnaic sinn anns an sgeulachd gun robh Carol den bheachd gum feumadh i Drew a ghoirteachadh gus nach deigheadh a mharbhadh.

Ann am buidhnean (no mar chlas) smaoinichibh air suidheachaidhean anns an bi sinne a’ nochdadh coibhneas do dhaoine le bhith gan goirteachadh.

LEUGHADH

SGILEAN
TEICNIGEACH

CÒMHRADH

CAIBIDEIL 10 – WALDO

LEUGHADH

OBAIR 1

Cleachd fianais às a' chaibideil airson na ceistean seo a fhreagairt:

Waldo agus Wild Bill

- a. Seall na tha sinn ag ionnsachadh bho Wild Bill mu phlanaichean nan Yorstons.

Waldo agus a bhean

- b. Beachdaich air caractar Waldo bho na tha anns a' phìos seo den chaibideil.

SGRÌOBHADH

OBAIR 2

'S e eisimpleir eile de **structar seantans** a th' ann a **faid seantans**.

Faid seantans: bidh ùghdar tric a' cleachdadh sheantansan **fada** mar dhòigh air tòrr fiosrachaidh a thoirt seachad agus seantansan **goirid** airson cuideam a chur air phuig chudromach.

Mar chlas, no ann am buidhnean, beachdaichibh air na leanas:

- a. Thoiribh sùil air an earrann a leanas. A bheil seantans ann a tha annasach a thaobh faid?

'Tha fhios a'm,' arsa Wild Bill Hickok, 'gur e Chuck Farrar a mharbh Tommy Carter ach dè 's urrainn dhomh a dhèanamh? Tha fhios a'm nach robh gunna aige riamh.'

'Ciamar a tha fios agad?' arsa Waldo

'Bha mi anns an taigh aca glè thric, agus chan fhaca mi gunna ann. 'S e Chuck Farrar a mhurt e ceart gu leòr. Murtair. Chuala mi mu dheidhinn mu thràth ann an Death City.'

- b. Dè a' bhuaidh a th' aig an t-seantans seo?

OBAIR 3

Lìon an tòimhseachan-tarsainn seo le bhith a' coimhead an toiseach air an fhiosrachadh gu h-iseal.

			1.				2.				3.	
									4.			
	5.											
6.												
		7.										8.
							9.					
	10.											
			11.									

Tarsainn

1. Ainmear a tha Wild Bill a' cleachdadh gus innse mu Chuck (7)
5. 'S e _____ a th' ann an Waldo, a rèir an tè as eòlaiche a th' air (9)
7. Tha Wild Bill den bheachd gu bheil obair Chuck _____ (6)
9. An rud a th' aig Waldo ri dhùnadh (6)
10. An rud a tha Waldo a' gealltainn do Wild Bill (11)
11. An rud a bhios Waldo ag èigheach tron oidhche (2/5/2)

Sìos

2. Buadhair a tha Wild Bill a' cleachdadh gus innse mu Chuck (2-9)
3. An rud a bhios air Waldo nuair a bhios an t-eagal air (6)
4. Tha _____ Waldo a' smaoinichadh gum bu chòir dha an obair aige a leigeil seachad (4)
6. An rud aig Wild Bill a tha Waldo ag iarraidh (7)
8. Facal eile airson sabaid (4)

CAIBIDEIL 11 – JOHNNY, A MHÀTHAIR IS CAROL SUTTON

ÈISTEACHD

OBAIR 1

Èist ris a' chiad phìos den chaibideil seo (*Chan eil annad ach Amadan*) agus freagair na ceistean a leanas:

- Dè an rabhadh a bha Cailleach Yorston air a thoirt do Johnny?
- Dè a' bhreug a dh'inns Johnny dha mhàthair?
- Thoir **aon** eisimpleir air mar a bha Johnny air trioblaid adhbhrachadh ron a seo.
- Thoir dà abairt a tha a' sealltainn carson a tha màthair Johnny den bheachd gur e 'amadan' a th' ann.
- Sgrìobh dà rud bho òige Johnny a tha a' sealltainn gun robh rudeigin fada cèarr air, fiù 's bho bha e òg.
- Carson nach bu toigh le Johnny Larry?
- Dè chanadh màthair Johnny mu a mac uaireannan?

LEUGHADH

OBAIR 2

Leugh an dàrna pìos den chaibideil (*Smuain Johnny*).

Cleachd fianais bhon teacsa airson na ceistean seo a fhreagairt:

- Mìnich, nad fhaclan fhèin, carson a chaidh Johnny gu rains nan Suttons.
- Thoir gearr-chunntas, nad fhaclan fhèin, air a' phlana a thàinig gu Johnny.

Tog air na puingeann a leanas:

- *Am plana.*
- *Na gheibheadh Johnny às a' phlana.*
- *Na gheibheadh a mhàthair às a' phlana.*
- *Na gheibheadh Carol às a' phlana.*

vi leantainn

c. Tha an t-ùghdar a' cleachdadh samhla anns a' phìos seo den chaibideil. Lorg e agus seall mar a tha e, nad bheachd-sa, èifeachdach.

d. *Thòisich Carol ri gàireachdainn 's chan fhaigheadh i air sgur.*

Tha plana Johnny cho gòrach 's gu bheil e a' toirt gàire air Carol. Sgrìobh mu na smuaintean a dh'fhaodadh a bhith aig Johnny fhad 's a thill e dhachaigh.

e. *Nì sinn rudeigin mu dheidhinn. Tha sinn eòlach gu leòr air caractar Chuck.*

Beachdaich air dè dh'fhaodadh a bhith na inntinn.

OB AIR 3

'S e eisimpleir eile de **structar seantans** a th' ann an **ceistean reatoraigeach**.

★ **Dè th' ann an ceist reatoraigeach?**

★ 'S e ceist a tha seo a tha cuideigin a' faighneachd is gun dùil aige ri freagairt. Dh'fhaodadh nach eil freagairt ann.

★ **Carson a bhios sgrìobhadairean gan cleachdadh?**

★ Dh'fhaodadh gu bheil am freagairt follaiseach agus gu bheil an sgrìobhadair a' cur solas air.

★ Dh'fhaodadh gun deach a' cheist fhaighneachd airson puing shònraichte a dhèanamh.

a. Mar chlas no ann am buidhnean, beachdaichibh air na leanas:

Chunnaic e mu dheireadh Carol ag obair air feansa, a' bualadh phost le òrd mòr, trom. Chuir e iongnadh air gun robh i na h-aonar, ach bha e toilichte gun robh. Cha robh e air nighean a-riamh fhaicinn cho bòidheach ri Carol no cho comasach. Thàinig an smaoin a-steach air, "Nam b' urrainn dhomh toirt air Carol mo phòsadh, dh'fhaodadh mo mhàthair an rains fhaighinn gun ùpraid sam bith." 'S e smaoin mhìorbhaileach a bha siud ceart gu leòr. Ó, bhiodh a mhàthair uabhasach toilichte 's cha b' urrainn do dhuine a ràdh tuilleadh gur e amadan a bh' ann. 'S carson nach pòsadh i e? Bha e eireachdail gu leòr, nach robh? Agus cha robh airgead aig Carol no aig a bràthair. Bha an smaoin mìorbhaileach, dìreach mar a' ghrian a' briseadh tro cheò."

b. Lorgaibh ceist reatoraigeach a tha Johnny a' cur air fhèin.

Dè am feum a tha a' cheist reatoraigeach seo a' dèanamh?

CAIBIDEIL 12- MIANN AN ÒIR

ÒBAIR 1

Tha còig earrannan anns a' chaibideil seo. Chì thu **geàrr-chunntas** den chiad earrann gu h-ìseal.

Turas Wild Bill Hickok chun na Beinne

Tha Wild Bill a' faicinn gu bheil cuideigin air a bhith a' cladhach anns a' bheinn agus gur e seo an t-adhbhar a tha air cùl trioblaidean Dry Gulch. Tha fios aig Wild Bill gum bi sabaid agus murt ann.

Dèan geàrr-chunntas air na ceithir earrannan eile – ii- v.

Cuimhnich...

**Na tagh ach am fiosrachadh as cudromaiche!
Cleachd an t-eisimpleir gu h-àrd airson do chuideachadh!**

ÒBAIR 2

Mar a chunnaic sinn mu-thràth, bha Iain Mac a' Ghobhainn sgileil ann a bhith a' cleachdadh **shamhlaidhean**.

Mar bhuidheann, no mar chlas, thoiribh sùil mhionaideach eile tron chaibideil agus lorgaibh **còig** samhhlaidhean eile a chleachd an t-ùghdar.

Beachdaichibh, còmhla ri chèile, air co-dhiù a tha na samhhlaidhean sin èifeachdach no nach eil.

CAIBIDEIL 13 – AN DÀRNA MURT

OBAIR 1

Èist ris a' chaibideil seo agus freagair na ceistean a leanas:

a. Pàirt 1: Waldo agus Chuck

- i. Ann am beachd Waldo, dè an teachdaireachd a bh' aig Chuck?
- ii. Ainmich aon adhbhar a bha gràin aig Waldo do Wild Bill.
- iii. Mìnich carson a bha Waldo den bheachd gum biodh cùisean ceart gu leòr, ged a bhiodh tubaist'ann?

b. Pàirt 2: Chuck agus Johnny

- i. Nad fhaclan fhèin, inns dè am beachd a chuir Chuck an inntinn Johnny.
- ii. Bha Chuck, Waldo agus Johnny a' coiseachd còmhla. Cò bha air thoiseach agus cò bha air dheireadh?

c. Pàirt 3: Na Chunnaic Carol

- i. Dè an nì annasach (agus eagalach) a chunnaic Carol?
- ii. Dè rinn Carol an uair sin?
- iii. Dè na prìomh rudan a thuirte Carol ri Drew?
- iv. Carson a dh'fhairich Carol gaoir fhad 's a bha i a' marcachd gu oifis Wild Bill?

d. Pàirt 4: Breugan

- i. Dè na breugan a bha Waldo a' dol a dh'innse do Wild Bill?
- ii. Carson a chanadh Waldo gun robh e ann nuair a thachair am murt?

OBAIR 2

A bharrachd air a bhith a' cleachdadh shamhlaidhean agus structar seantans, bha Iain Mac a' Ghobhainn cuideachd sgileil ann a bhith a' cleachdadh **taghadh-facail**.

Dè tha ann an Taghadh-facail?

'S e seo a bhith a' taghadh an fhacail/na faclan as fheàrr airson amas an sgrìobhaidh a choileanadh.

Ciamar a bhios sgrìobhadair a' cur taghadh-facail gu feum?

Bidh sgrìobhadairean a' cleachdadh briathrachas a tha mionaideach, tarraingeach agus èifeachdach. Dh'fhaodadh gun dèan an sgrìobhadair feum de uaim (me, a' chailleach chrùbach) no fuaimealas (thàinig brag às a' ghunna).

Dè a' bhuidhe a bhios aig taghadh-facail?

Tha deagh thaghadh-facail a' leasachadh ìre an sgrìobhaidh le bhith a' dèanamh cinnteach gu bheil an teacs soilleir, inntinneach agus brioghmhor.

Anns na h-eisimpleirean a leanas, chuir an t-ùghdar **taghadh-facail** gu feum.

Mar chlas no ann am buidhnean, beachdaichibh air na leanas:

a. Waldo agus Chuck

Co-dhiù, nan tigeadh tubaist, chuidicheadh Chuck e. Bha Chuck làidir is luath 's cha robh eagal air ro dhuine sam bith, eadhon Wild Bill fhèin.

Dè a' bhuidhe a th' aig taghadh-facail seo?

b. Chuck agus Johnny

Seall ris an-dràsta fhèin, na shuidhe cho ciùin air each, 's a' ghrian a' lasadh air a ghunna.

Carson, nad bheachd-sa, a thagh an t-ùghdar na faclan seo?

c. Na Chunnaic Carol

Agus dh'fhairich i gaoir - bha cunnart gun ainm a' tighinn na b' fhaisge.

Beachdaichibh air co-dhiù a tha an taghadh-facail seo èifeachdach gus nach eil.

OBAIR 3

Lìon an tòimhseachan seo le bhith a' coimhead an toiseach air an taic gu h-ìseal.

(Tha an taic seo a' leantainn òrdugh na caibideil.)

- bha Waldo air a bhith a' lorg _____ (7)
- an fhaireachdainn a bh' aig Waldo dha Wild Bill (5)
- bha Waldo den bheachd gun toireadh Chuck _____ dha nam biodh feum aige air (11)
- bha blàthan dearga air a seo (6)
- bha Chuck den bheachd gun robh Carol a' dèanamh _____ de Johnny (6)
- thuirt Chuck ri Johnny gum biodh Carol a' smaoinichadh gun robh Johnny _____ (10)
- bha _____ aig Johnny air Chuck (4)
- lean Waldo Chuck agus Johnny gu _____ (6)
- an fhaireachdainn a bh' aig Carol dha Johnny (5)
- chaidh Carol a-steach dhan taigh mar _____ (4-6)
- an rud nach b' urrainn do Drew dèanamh (8)
- bha Waldo a' dol a ràdh gun do mhurt Drew Johnny on a bha e a' cur _____ air a phiuthar (5)

A	B	H	T	O	A	H	G	-	A	M	O	I
N	I	U	P	F	L	H	C	R	G	N	C	E
I	E	I	R	E	A	C	H	D	A	I	L	O
T	-	O	I	H	B	Ù	P	I	D	À	N	M
S	O	G	A	F	B	C	O	T	H	R	O	M
D	À	T	C	H	S	L	L	T	H	G	A	F
H	F	R	O	P	M	E	A	S	U	C	M	S
C	E	F	S	U	E	D	E	D	H	E	A	U
A	S	U	S	R	H	Ò	P	-	G	È	L	T
C	D	A	M	A	D	A	N	U	A	C	A	C
R	G	T	F	T	M	F	R	B	R	B	N	A
A	R	H	D	A	H	C	A	E	D	I	U	C
M	B	Ì	-	O	S	N	T	D	C	G	A	L

CAIBIDEIL 14- CHUCK IS WILD BILL

OBAIR 1

Cleachd fianais bhon chaibidil seo airson na ceistean a fhreagairt:

a. Carol ann an Oifis Wild Bill

- i. *Thug Wild Bill sùil thuigseach oirre. “Rinn thu glè mhath,” ars esan.*

Le bhith a’ coimhead air co-theacsa an dà sheantans seo, beachdaich air an **taghadh-fhacail** seo.

- ii. Tagh na faclan a tha a’ sealltainn nach eil Wild Bill a’ tuigsinn gu bheil Waldo an sàs anns a’ mhurt. Seall mar a tha iad gad thoirt chun a’ cho-dhùnaidh seo.

b. A’ Chailleach agus Chuck

- i. Dè na breugan a tha Chuck ag innse dhan Chaillich?
- ii. Seall, le fianais, dè an dà phrìomh fhaireachdainn a th’ aig a’ Chaillich aig deireadh a’ phìos seo.

c. Cruinn timcheall air Corp Johnny

- i. Dèan coimeas eadar mar a tha Waldo agus Chuck anns an t-suidheachadh seo.

- ii. *“Cuir sìos an gunna sin,” arsa Wild Bill ann an guth cruaidh. “Cuir sìos e anns a’ bhad.” Sheall e fhèin is Chuck ri chèile airson ùine, ach mu dheireadh chuir Chuck an gunna air ais don chrios.*

Beachdaich air na bhiodh a’ dol air adhart ann an inntinn Wild Bill agus Chuck aig an àm seo.

- iii. *Bha Chuck a’ gàireachdainn a-nis gu fosgailte, coltach ri beathach air beulaibh creach.*

Le bhith a’ coimhead air a’ cho-theacsa, beachdaich air dè cho soirbheachail ’s a tha an samhla seo.

d. Àm Chet air Tighinn

i. *Thoir am baile ort.*

Dèan geàrr-chunntas, le fianais, air na h-adhbharan a thug na Yorstons do Chet a thaobh carson a bu chòir dhàsan (seach iadsan) a dhol a-steach dhan bhaile.

ii. *Thug iad an corp leotha 's thàinig na deòir a-rithist gu sùilean na caillich. "Mo thruaghan bochd," ars ise. "Mo thruaghan bochd. Tha cuimhn' a'm nuair a bha thu nad leanabh." Ach à broinn na beinne bha an t-òr fhathast a' deàrrsadh.*

Beachdaich air an **taghadh-facail** a tha a' nochdadh aig deireadh na caibideil.

OBAIR 2

Lìon an tòimhseachan-tarsainn seo le bhith a' cur fhacail a nochd anns a' chaibideil dha na beàrnan ceart.

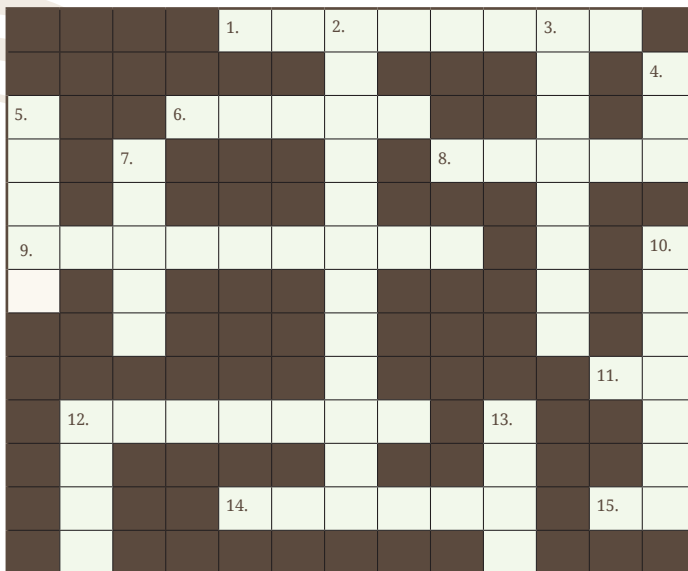
Bheir gach seantans gu h-ìseal beachd dhut air na facail a tha a dhìth.

Tarsainn

1. Thuirt Chuck ris a' Chaillich gun robh Johnny **measail** air Carol. (8)
6. Bha seo air gàirdean Drew. (5)
8. Bha fìor **dhragh** air Wild Bill an toiseach gur e Drew a bha marbh. (5)
9. Shaoil Wild Bill gun robh Carol **glè bhrèagha**. (9)
11. Thuirt Larry ri Chet gun robh an **uair** air tighinn nuair a dh'fheumadh e Wild Bill a mharbhadh. (2)
12. Thuirt Larry ri Chet nach fhaigheadh iad **mar a bha còir** fhad 's a bhiodh Wild Bill beò. (7)
14. Bha aodann Waldo **fliuch** nuair a bhruidhinn e ri Wild Bill. (6)
15. Bha **an rud seo** fhathast a' deàrrsadh aig deireadh na caibideil. (2)

Sios

2. Bha Chuck den bheachd gun robh Larry **seòlta**. (12)
3. Chuir e **annas** air Chuck cho brònach 's a bha a' Chailleach nuair a chuala i mu bhàs Johnny. (8)
4. Facal eile airson **caoineadh**. (3)
5. Cuideigin **nach eil beò** tuilleadh. (5)
7. Bha Wild Bill **ciùin** nuair a thàinig Carol a-steach dhan oifis. (5)
10. Smaoinich Wild Bill air Waldo mar thruaghan **tiugh**. (7)
12. **Bodhaig** duine a tha marbh. (4)
13. Thuirt Chuck gun tuirt e ri Johnny **gun a dhol** gu rains nan Suttons. (4)

CAIBIDEIL 15 – DEPUTAIDH ÙR

ÈISTEACHD

OBAIR 1

Èist ris a' chaibideil seo agus freagair na ceistean a leanas:

a. Ann an Oifis Wild Bill

- i. Dè bha Carol an dùil a dhèanamh nuair a thàinig Chet a-steach do dh'oifis Wild Bill?
- ii. Cò th' ann an Chet?
- iii. Ainmich trì adhbharan a chuir Wild Bill airson Chet.
- iv. Carson nach b' urrainn do Chet càil a dhèanamh roimhe seo?
- v. Carson a dh'aontaich Drew nach deigheadh e a-mach còmhla ri Chet is Wild Bill?

b. Air ais air an Silver X

Carson nach eil Chuck a' smaoinichadh gu bheil Chet marbh?

c. Waldo air a chur dhan phrìosan

- i. Dè na h-òrdain a thug Wild Bill do Waldo?
- ii. Ciamar a fhuair Wild Bill a-mach mun òr sa bheinn?
- iii. Dè, a rèir Wild Bill, a bha Chuck air a ghealltainn do Waldo?

OBAIR 2

A bharrachd air a bhith a' cleachdadh **shamhlaidhean**, **structar seantans** agus **taghadh-facail**, bha Iain Mac a' Ghobhainn cuideachd sgileil ann a bhith a' cur car gu feum.

SGILEAN
TEICNIGEACH

★ Dè tha ann an car?

'S e car **atharrachadh mòr** anns a' phlota. Bidh ùghdar glè thric a' cur car faisg air deireadh na sgeulachd gus buaidh mhòr a thoirt air a' phlota. 'S e sgil air leth a th' ann a bhith comasach air plota atharrachadh gu tur.

★ Carson a bhios ùghdar a' cur car ann am plota?

★ Bidh ùghdar a' cur car gu feum gus an sgeulachd a dhèanamh nas inntinniche agus nas doimhne.

★ Dè a' bhuidh a bhios car a' toirt air an leughadair?

★ Tha e glè choltach gun atharraich an car sealladh an leughadair air na tha air tachairt chun a seo san sgeulachd, agus air cuid de na caractaran. Bidh an dàrna leughadh gu math eadar-dhealaichte bhon chiad turas.

ri leantainn

Ann am buidhnean, no mar chlas, smaoinichibh air na leanas:

- a. Dè an car as motha a thàinig san sgeulachd seo?
- b. Cò agaibh aig an robh beachd gun robh a' chùis mar seo? Carson?
- c. Dè na pìosan fiosrachaidh a thug beachd/a dh'fhaodadh beachd a thoirt dhuibh gun robh a' chùis mar seo?

CAIBIDEIL 16 – AN T-SABAID MHÒR

EALAIN

OBAIR 1

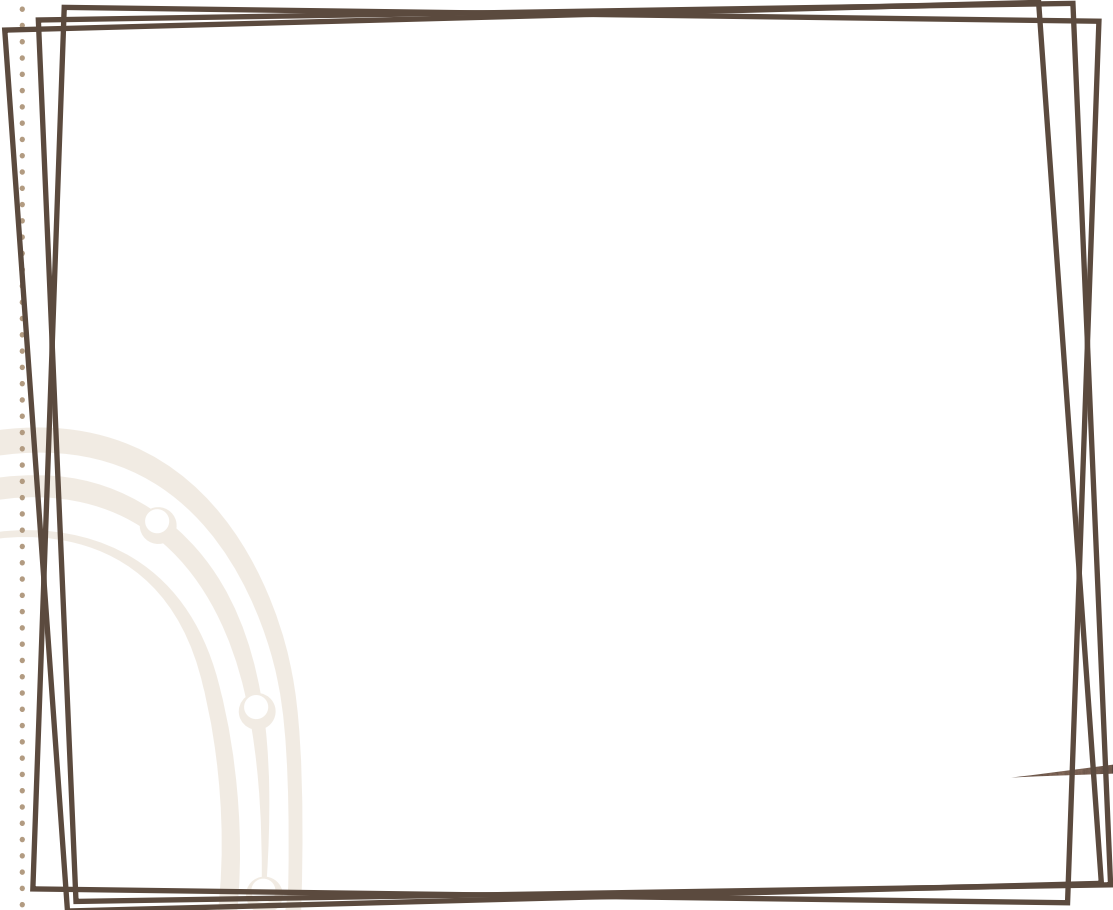
Leugh a' chiad phàirt den chaibideil (*Am Meadhan na Sràide*) a-rithist.

Tha an t-ùghdar, le fhaclan, a' togail dealbh ann an inntinn an leughadair an seo.

Dèan nota an toiseach de gach pìos fiosrachaidh a thogas an dealbh sin, mar eisimpleir:

- Thàinig Chuck is Larry is Frank an toiseach is a' chailleach air an cùlaibh.
- Stad an ceathrar am meadhan na sràide

Dèan dealbh den t-sealladh a chì thu an seo.

LEUGHADH

OBAIR 2

Leugh an còrr den chaibideil a-rithist.

Cleachd fianais bhon teasca airson na ceistean a leanas a fhreagairt:

a. Beatha agus Bàs

- i. Seall mar a tha an t-ùghdar a' cleachdadh taghadh-facail gus beachd a thoirt dhuinn air na tha a' dol tro inntinn Chuck le bhith ag innse mu choltas aodainn.

ii. *Dh'fhàs làrach mar ròs dearg ann am broilleach Chuck Farrar.*

Seall mar a tha an samhla seo soirbheachail ann a bhith a' dèanamh dealbh de na tha a' tachairt.

b. Dry Gulch a-rithist mar a bha

- i. *Bha bròn domhainn na shùilean, mar gum biodh e a' coimhead saoghal nach robh idir a' còrdadh ris.*

Beachdaich air carson a tha Frank a' faireachdainn mar seo.

- ii. *"Uill," arsa Wild Bill, "tha latha eile seachad," 's e a' coimhead an fhir-adhlacaidh a' gluasad timcheall nan corp coltach ri clamhan.'*

Leugh a-rithist na fhuair sinn a-mach mun fhear-adhlacaidh anns a' chiad phàirt den chaibideil seo agus beachdaich air dè cho èifeachdach 's a tha an samhla seo.

OBAIR 3

MEASADH DEIREADH AONAID: CRUTHACHADH & DÉANAMH

Bhiodh e gu math inntinneach a bhith ann an Dry Gulch anns na làithean an dèidh na Sabaid Mhòir!

Tha fios gum biodh luchd-obrach a' phàipeir-naidheachd ionadail gu math trang a' rannsachadh na thachair agus a' sgrìobhadh mu dheidhinn!

'S e neach-aithris pàipeir-naidheachd a th' annad agus 's e d' obair an t-seachdain seo prìomh dhuilleag a' phàipeir-naidheachd a dheasachadh.

Feumaidh tu aithisg a sgrìobhadh mu na thachair ann am meadhan a' bhaile.

Bheir an tidsear taic dhut a' planadh d'obair ach dh'fhaodadh tu cuideachd an cruth seo a chleachdadh airson structar na h-aithisg.

RIASLADH AIR AN RAINS

Murt mhòr...

4 ri leantainn

CEANN-NAIDHEACHD

STRUCTAR NA H-AITHISG

Ro-ràdh: Am prìomh fhiosrachadh (Dè, Cuin, Càit, Carson agus Cò (dìreach na caractaran as cudromaiche)

Na h-adhbharan air cùl na sabaid

Inns, mar eisimpleir:

- mar a bha òr anns a' bheinn
- mar a bha na Yorstons airson fhaighinn
- mar a chaidh dithis a mhurt mar thoradh air seo
- mar a dh'fheuch Wild Bill ri stad a chur air na Yorstons le bhith a' cur fios gu Chet
- mar a chuir na Yorstons Chet dhan bhaile
- mar a thàinig na Yorstons a-steach dhan bhaile nuair nach do thill Chet

An t-sabaid fhèin

Buaidh na sabaid air a' bhaile

Rudeigin a thuir cuideigin mun t-suidheachadh (leithid Wild Bill no Chet). Dh'fhaodadh tu seo a dhèanamh suas, fhad 's a bhiodh e a' togail air na thachair san sgeulachd.

Co-dhùnadh

Dealbh

STOIDHLE NA H-AITHISG

Stoidhle foirmeil

Mar eisimpleir:

- Cleachd paragrafan gus am bi structar freagarrach air an aithisg.
- Na cleachd farainmean (me, Wild Bill) no a' chiad ainm aig neach gun shloinneadh (me, Chet). 'S e Bill Hickok agus Chet Hickok a bhiodh freagarrach anns an aithisg seo.
- Thoir fiosrachadh seach beachdan (ach a-mhàin mas e rud a thuir cuideigin).
- Cuimhnich gum bu chòir cànan foirmeil a bhith ann an aithisg pàipeir-naidheachd. Mar eisimpleir, tha a' chiad sheantans de na leanas nas fhoirmeile na an dàrna fear:

'Chaidh òr a lorg anns a' bheinn'

'Lorg daoine òr anns a' bheinn.'

OBAIR 4 : MEASADH DEIREADH AONAIID: MEASADH AGUS LUACHADH LEIRMHEAS AIR AN LEABHAR

1. Tìotal an leabhair / Ainm an sgrìobhadair.

2. Plota na sgeòil.

3. Prìomh charactar.

4. Caractaran cudromach sam bith eile.

5. Na caractaran a b' fheàrr leam agus carson.

6. Am pìos den leabhar a b' fheàrr a chòrd rium.

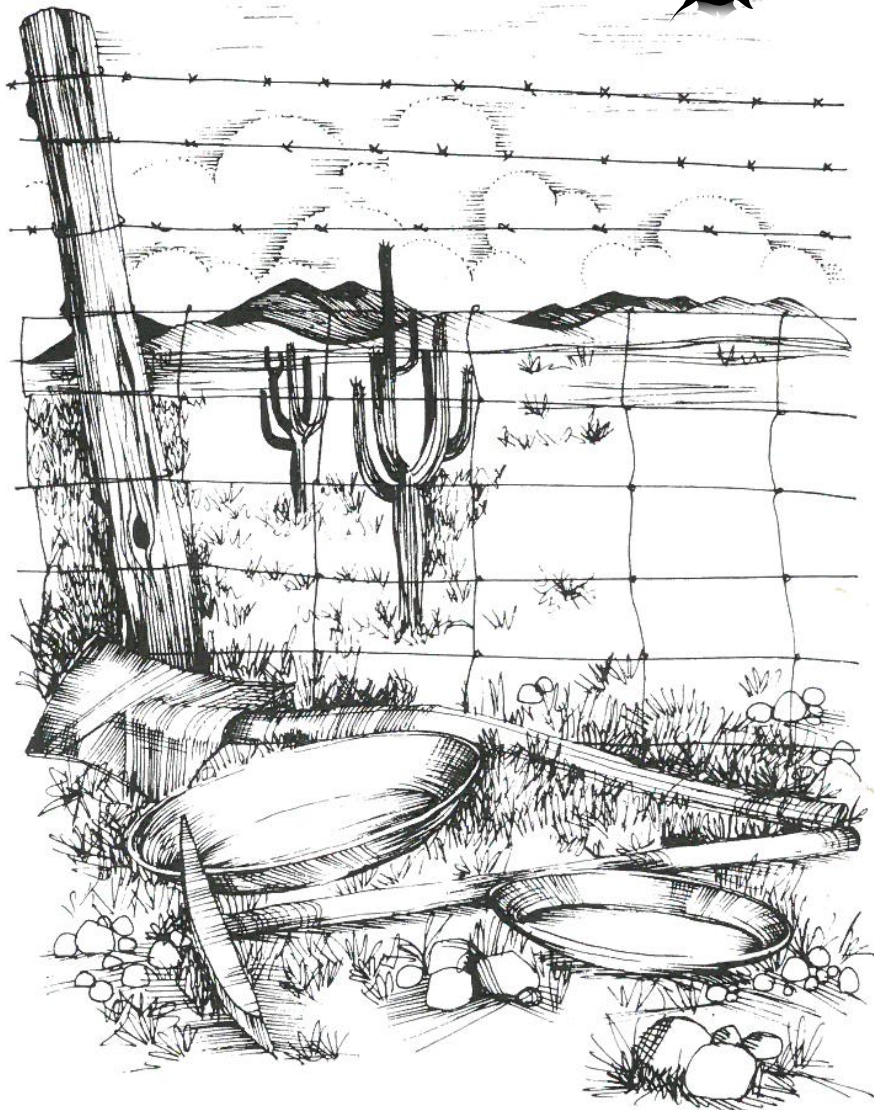
7. Pìos nach do chòrd rium.

8. Cànan cudromach? Stoidhle sònraichte msaa?

9. Cò dha a bhiodh an leabhar freagarrach?

10. Dè an comharra a-mach à deich a bheireadh tu dha?

A' BHEINN ÓIR

IAIN MAC A' GHOBHAINN

(air ath-fhoillseachadh le Stòrlann Nàiseanta na Gàidhlig)

 Stòrlann
Nàiseanta na Gàidhlig

AN T-ÙGHДАР

OB AIR 1

Sgrìobh Iain Mac a' Ghobhainn A' Bheinn Òir.

Coimhead a' bhidio aig: <https://www.youtube.com/watch?v=7fIY3nxsphQ> airson barrachd fhaighinn a-mach mun ùghdar. 'S e Mac a' Ghobhainn aon de na sgrìobhadairean as fheàrr a bha riamh ann an eachdraidh litreachas na h-Alba

Seo cuid de na faclan a chluinneas tu sa bhidio:

same style as page 1!!

a' chaitheamh

uallach

fialaidh

buailteach

domblas-broilich

choisinn e

cheumnaich e

chaith e

lèirmheas
leabhar,

sgaradh

eirmseach

tinneas a nì sgrìos air do sgamhain/
tuberculosis (TB)

dleastanas

deònach agus toilichte rud a thoirt
seachad do dhaoine eile

tachairt tric

tinneas sa bhroilleach

bhuannaich e

fhuair e ceum-oilthigh

chuir e seachad

artaigil a nochdas beachd air
film no eile

diofar

geur na inntinn

OB AIR 2

Às dèidh coimhead air a' bhidio ann an Obair 1, lìon na beàrnan ann an 1-21 gu h-ìosal.

1. Rugadh Iain Mac a' Ghobhainn ann an _____ air
_ / _ / _
2. Ghluais teaghlach Iain dhachaigh, a _____, ann an an
1930.
3. Bha suidheachadh an teaghlaich cho doirbh oir
_____.

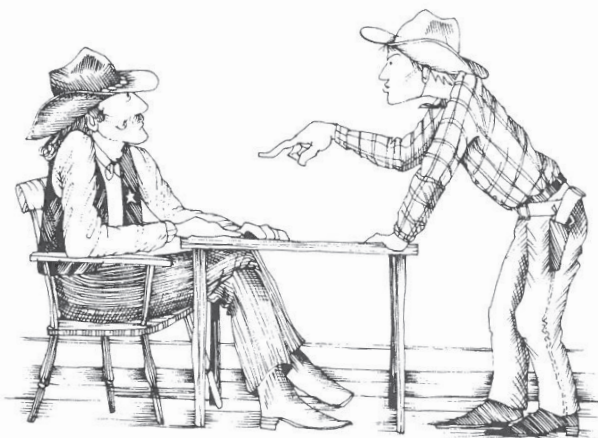

CAIBIDEIL 1 - CHET

OB AIR 1

Freagair na ceistean a leanas mu na trì caractaran mun do leugh sinn anns a' chiad chaibideil.

- a.** Wild Bill Hickok
 - i.** Dè an obair a th' aig Wild Bill?
 - ii.** Dè an diofar a bha Wild Bill air a dhèanamh ann an Dry Gulch?
- b.** Chet Lawson
 - i.** Dè an aois a tha Chet?
 - ii.** Cò ris a tha Chet coltach?
 - iii.** Carson a tha Chet air tighinn dha Dry Gulch?
- c.** Waldo Collins
 - i.** Dè an obair a th' aig Waldo?
 - ii.** Cò ris a tha Waldo coltach?

CAIBIDEIL 2- CHET IS NA YORSTONS

OB AIR 1

Tha a' chaibideil seo a' toirt fiosrachadh dhuinn mu na prìomh charactaran anns an sgeulachd.

Lìon na beàrnan anns na h-earrannan gu h-ìseal:

a. Tha **Frank Yorston** a' tachairt air Chet sa phub agus a' tairgsinn _____ dha air an rains. Tha e coltach gu bheil Frank ga iarraidh leis gun urrainn dha _____ a chleachdadh.

b. Tha **màthair Frank** _____ gun tug Frank obair do Chet is tha i a' toirt _____ dha na aodann. Ach tha i ag èisteachd ri Chet agus tha e a' faighinn obair aig an rains. 'S e am fiosrachadh mu Chet a tha cudromach dhi gu bheil e airson _____ a mharbhadh agus gun urrainn dha _____ a chleachdadh. 'S e boireannach glè _____ a th' innte.

c. 'S e _____ Frank a th' ann an **Larry is Johnny**. Tha Larry _____ agus _____. Chan eil e _____ sgeulachd Chet. Tha e soilleir gu bheil rudeigin fada _____ air Johnny. Tha e cudromach dhaibhsan cuideachd gu bheil Chet math le _____. De na trì bràithrean, 's e _____ as coltaiche ri a màthair.

d. 'S e _____ is _____ a th' anns **na Suttons**. Tha Johnny a' smaoinichadh gu bheil Carol _____. Ach tha Johnny cuideachd den bheachd gum bu chòir dhaibh _____.

e. Tha **na Carters** a' fuireach faisg air na Suttons. 'S e _____ a th' annta nach do _____ a-riamh. Tha Larry a' smaoinichadh nach eil _____ aca a bhith a' fuireach anns an àite.

f. Tha **Chuck Farrar** a' nochdadh aig deireadh na caibideil. Tha e fhèin, Larry, Frank is Johnny a' cleachdadh nan _____.

CAIBIDEIL 3 – AN SILVER X IS RAINS NAN CARTERS

OBAIR 1

Freagair na ceistean a leanas **ann an seantansan**:

a. Chuck Farrar

Dè an obair a th' aig Chuck?

.....

b. Crodh a dhìth

i. Dè am beachd a th' aig Chet air Chuck?

.....

i. Carson a chaidh Frank is Chet gu rains nan Carters?

.....

c. Na Carters

Inns cò ris a bha:

i. Jimmy Carter coltach.

.....

.....

i. Tommy Carter coltach.

.....

.....

CAIBIDEIL 4- A' CHIAD MHURT

OBAIR 1

Èist ris a' chiad phàirt den chaibideil seo *Dè thachair?* agus lion na beàrnan a leanas:

- a. Bha corp Tommy Carter na laighe _____.
- b. Tha Wild Bill a' smaoinichadh gun d' fhuair Chuck lorg air _____ agus gun do ghearain e ri Tommy. Tha Wild Bill cuideachd a' smaoinichadh gun tug Tommy _____ a-mach agus gum b' fheudar dha Chuck a mharbhadh.
- c. Tha Jimmy ag ràdh nach robh _____ aig Tommy agus gur e _____ a mharbh Tommy.
- d. Tha Jimmy a-nis am beachd an t-àite _____.
- e. Tha Jimmy ag ràdh gu bheil A' Bh-uas Yorston ag iarraidh na rains airson _____.
- f. Tha Wild Bill ag ràdh nach urrainn dha càil a dhèanamh oir tha gunna ann an _____ agus tha an _____ air rains nan Carters.

CAIBIDEIL 5 - AN T-ÒR

ÒBAIR 1

a. Nighean bhrèagha, fhiadhaich.

i. Inns cò ris a tha Carol Sutton coltach.

.....

ii. Seall am beachd a th' aice air Chet.

.....

b. Waldo agus Chet.

Dè an rud a tha Waldo ag iarraidh?

.....

.....

c. Turas chun na beinne.

Dèan geàrr-chunntas air na fhuair Chet a-mach nuair a chaidh e chun na beinne anmoch an oidhche sin.

.....

.....

.....

d. Chet a' tadhal air na Suttons.

Carson a chaidh Chet a shealltainn air na Suttons?

.....

.....

CAIBIDEIL 6 – CAILLEACH YORSTON

OB AIR 1

Èist ris a' chiad phàirt den chaibideil seo agus lion na beàrnan:

a. A' Chailleach agus na Yorstons eile

- i. Tha a' chiad phìos den chaibideil seo air a shuidheachadh ann an _____ nan Yorstons.
- ii. Mus robh am fearann aig na Yorstons, bha e leis _____.
- iii. Tha Larry den bheachd gur dòcha nach obraich plana na Caillich oir chuireadh _____ na aghaidh.
- iv. Tha a' Chailleach ag iarraidh air _____, _____ agus _____ bruidhinn ris na Suttons.

b. Wild Bill agus Waldo

- i. Tha Waldo den bheachd gun goideadh na Carters an crodh oir bha iad _____.
- ii. 'S e am beachd a th' aig Waldo air Cailleach Yorston gu bheil i _____ na an duine aice.
- iii. Tha Wild Bill a' smaoinichadh gu bheil _____ gu bhith eadar _____ agus _____.
- iv. 'S e am beachd a th' aig Waldo air Chet gu bheil e _____.
- v. 'S e a' cheist as motha a tha aig Wild Bill do Waldo am bi e _____ nuair a bhios _____?

CAIBIDEIL 7 – NA SUTTONS

LEUGHADH

OB AIR 1

- a.** *Tha thid' agaibh an t-àite seo fhàgail.*

Dèan geàrr-chunntas de na rudan as cudromaiche a dh'inns Larry is Chuck do na Suttons.

- b.** *Chuck is Chet.*

Tagh dà sheantans anns a bheil Chuck a' cur ceist ann an sgeulachd Chet.

- c.** *Feumaidh tu a bhith faiceallach.*

Carson a tha an t-eagal air Carol?

CAIBIDEIL 8 – JOHNNY ANNS A’ PHUB DHEARG

ÈISTEACHD

OB AIR 1

Èist ris a’ chiad phàirt den chaibideil seo agus lion na beàrnan a leanas:

- i. Nuair a thàinig Johnny a-steach, bha nighean _____.
- ii. Dh’fheuch fear a’ bhàir ri Johnny a shocrachadh le bhith ag ràdh rudan mar seo ris:

- iii. Bha fios aig a h-uile duine gun robh Johnny _____.
- iv. Dh’iarr Johnny air Wild Bill _____ a tharraing.
- v. Tha fios againn gun robh an t-eagal air na fear a’ bhàir oir bha e _____ an fhiodh.
- vi. Bha Wild Bill na bu luaithe na Johnny agus loisg e air Johnny _____.
- vii. Tha e soilleir gun robh na daoine san taigh-sheinne car cleachdte ri suidheachaidhean mar a bha dìreach air tachairt. Chì sinn seo le mar a _____ fear a’ phiàna _____ a-rithist.

OBAIR 2

Tha na faclan a leanas a' nochdadh anns a' chaibideil seo. An lorg thu iad?

uisge-beatha

uaine

sàmhachd

cop

gunfighter

leanabh

sèimh

sgàthan

tarraing

las

gliong

U	A	L	E	A	N	A	B	H	D	G	Ù	F	S
A	I	U	B	Ò	L	N	C	-	O	G	L	N	À
R	H	S	G	F	E	F	T	S	R	L	H	-	M
E	M	S	G	À	T	H	A	N	D	I	E	U	H
T	H	M	A	E	P	E	S	R	P	O	L	T	A
H	R	L	I	P	-	O	R	P	I	N	E	M	C
G	C	L	R	F	T	B	O	F	C	G	A	T	H
I	L	C	O	P	E	Ì	E	A	D	B	A	L	D
F	S	S	C	-	H	S	R	A	U	S	G	C	F
N	G	U	H	M	I	È	S	P	T	H	S	L	M
U	O	S	S	I	C	O	R	S	U	H	R	A	T
G	N	H	D	F	U	A	I	N	E	B	A	D	L
T	B	B	T	E	C	U	B	-	P	E	D	N	A
À	T	A	R	R	A	I	N	G	À	B	O	C	S

CAIBIDEIL 9 – CAROL IS DREW

OBAIR 1

Carol is Drew Sutton

a. Dè na brudaran a bh' air a bhith a' cur eagal air Carol?

.....

b. Inns mar a chaidh Drew a ghoirteachadh.

.....

.....

c. Tagh seantans às a' chaibideil seo a tha a' nochdadh dhuinn nach e mearachd a bha san rud a thachair.

.....

.....

d. Carson, nad bheachd-sa, a bha i ag iarraidh a làmh dheas a bhualadh le òrd?

.....

.....

CAIBIDEIL 10 – WALDO

OBAIR 1

a. Wild Bill is Waldo

Dè na planaichean a tha a-nis aig na Yorstons, a rèir Wild Bill?

.....

.....

.....

b. Waldo agus a Bhean

Dè tha Waldo ag iarraidh, a rèir na thuirt a bhean?

.....

.....

CAIBIDEIL 11 – JOHNNY, A MHÀTHAIR IS CAROL SUTTON

OBAIR 1

Èist ris a' chiad phìos den chaibideil seo (*Chan eil annad ach Amadan*) agus freagair na ceistean a leanas:

- a. Bha Cailleach Yorston air a ràdh ri Johnny gun a dhol _____.
- b. Dh'inns Johnny breug dha mhàthair: gun do _____.
- c. Bha Johnny air mòran rudan gòrach a dhèanamh na bheatha. 'S e aon eisimpleir gun do: _____.
- d. Tha màthair Johnny den bheachd gur e 'amadan' a th' ann. Tha i a' toirt dhuinn mòran eisimpleirean airson taic a chur ri a beachd. 'S e **aon** dhiubh: _____.
- e. Tha sinn a' faighinn a-mach gun robh *rudeigin fada ceàrr air, fiù 's bho bha e òg*. 'S e aon eisimpleir de seo: _____.
- f. Cha bu toigh le Johnny Larry idir oir bha e a' smaoinichadh gum bu chòir dha fhèin _____ ach bha amharas aige gur e _____.
- g. Chanadh màthair Johnny mu a mac gur e a' ghriùlach _____.

OBAIR 2

a. Leugh an dàrna pìos den chaibideil (*Smaoin Johnny*).

- i.** Ciamar a bha Johnny a' faireachdainn nuair a dh'fhàg e a mhàthair?
- ii.** Carson a bha e ag iarraidh rudeigin a dhèanamh?

b. Tha plana a' tighinn a-steach air Johnny: gum bu chòir dha Carol a phòsadh.

- i.** Dè gheibheadh Johnny às a' phlana seo?
- ii.** Dè gheibheadh a mhàthair?
- iii.** Dè gheibheadh Carol?

c. Tha an t-ùghdar a' cleachdadh samhla anns a' phìos seo den chaibideil:

'Bha an smaoin mìorbhaileach, dìreach mar a' ghrian a' briseadh tro cheò.'

Seall mar a tha an samhla seo èifeachdach.

d. *'Thòisich Carol ri gàireachdainn 's chan fhaigheadh i air sgur.'* Tha plana Johnny cho gòrach 's gu bheil e a' toirt gàire air Carol.

- i.** Dè na smuaintean a bh' aig Johnny fhad 's a *thill e dhachaigh*.
- ii.** Seall mar a tha na smuaintean seo a' nochdadh dhuinn gur e fìor amadan a th' ann an Johnny.

CAIBIDEIL 12- MIANN AN ÒIR

OBAIR 1

Tha còig pìosan anns a' chaibideil seo.

Chì thu geàrr-chunntas den chiad phìos gu h-ìseal.

i. Turas Wild Bill Hickok chun na Beinne

- *Tha Wild Bill a' faicinn gu bheil cuideigin air a bhith a' cladhach anns a' bheinn agus gur e seo an t-adhbhar a tha air cùl trioblaidean Dry Gulch.*
- *Tha fios aig Wild Bill gum bi sabaid agus murt ann.*

Dèan geàrr-chunntas air na ceithir pìosan eile ii-v.

Na tagh ach am fiosrachadh as cudromaiche ann a bhith a' dèanamh seo.

Cleachd an eisimpleir gu h-àrd airson do chuideachadh gus crìoch a chur air na geàrr-chunntasan.

ii. Plana Chuck.

•

iii. Larry a'gabhail dragh mu Frank.

•

iv. Chuck a' cur eagal air Larry.

•

v. Carol is Drew.

•

CAIBIDEIL 13 – AN DÀRNA MURT

OBAIR 1

Èist ris a' chaibideil seo agus freagair na ceistean a leanas:

ÈISTEACHD

SGRÌOBHADH

a. Waldo agus Chuck (Pàirt 1)

- i. Ann am beachd Waldo, bha Chuck ag ràdh ris: 'Cuir às do Wild Bill Hickok 's _____'.
- ii. Bha gràin aig Waldo do Wild Bill oir bha Wild Bill _____.
- iii. Bha Waldo den bheachd gum biodh cùisean ceart gu leòr oir bha Chuck _____.

b. Chuck agus Johnny (Pàirt 2)

- i. 'S e am beachd a chuir Chuck an inntinn Johnny gum bu chòir dha falbh _____ agus iarraidh air _____.
- ii. Fhad 's a bha iad a' coiseachd còmhla, bha _____ agus _____ air thoiseach agus bha _____ air dheireadh.

c. Na Chunnaic Carol (Pàirt 3)

- i. Chunnaic Carol rud *annasach agus eagalach*: fear a' toirt _____ agus _____ bho chùlaibh.
- ii. Leum Carol _____ agus dh'fhalbh i _____ far an robh _____.
- iii. Thuirt Carol ri Drew: Tha mi a' dol air tòir _____, Fuirich _____, tha _____ mun cuairt oirnn.
- iv. Dh'fhairich Carol gaoid fhad 's a bha i a' marcachd oir bha cunnart _____ na b' fhaisge.

d. Breugan (Pàirt 4)

- i. Nuair a thigeadh Wild Bill, chanadh e ris gun e Drew _____ agus _____ e a' tachairt.
- ii. Chanadh Waldo gun robh e ann nuair a thachair am murt oir _____.

vi leantainn

OBAIR 2

Tha na faclan a leanas a' nochdadh anns a' chaibideil seo. An lorg thu iad?

cothrom

gràin

cuideachadh

cactus

amadan

eireachdail

meas

socair

fuath

ioma-ghaoth

marcachd

dragh

A	B	H	T	O	A	H	G	-	A	M	O	I
N	I	U	P	F	L	H	C	R	G	N	C	E
I	E	I	R	E	A	C	H	D	A	I	L	O
T	-	O	I	H	B	Ù	P	I	D	À	N	M
S	O	G	A	F	B	C	O	T	H	R	O	M
D	À	T	C	H	S	L	L	T	H	G	A	F
H	F	R	O	P	M	E	A	S	U	C	M	S
C	E	F	S	U	E	D	E	D	H	E	A	U
A	S	U	S	R	H	Ò	P	-	G	È	L	T
C	D	A	M	A	D	A	N	U	A	C	A	C
R	G	T	F	T	M	F	R	B	R	B	N	A
A	R	H	D	A	H	C	A	E	D	I	U	C
M	B	Ì	-	O	S	N	T	D	C	G	A	L

CAIBIDEIL 14 – CHUCK IS WILD BILL

OB AIR 1

a. Carol ann an Oifis Wild Bill (Pàirt 1)

- i. Tha an t-ùghdar a' sealltainn dhuinn gu bheil Wild Bill a' tuigsinn nach e tubaist a bh' anns an rud a thachair do làmh Drew. Tagh **dà** abairt a tha a' nochdadh seo.
- ii. Tagh na faclan a tha a' sealltainn nach eil Wild Bill air tuigsinn gu bheil Waldo an sàs anns a' mhurt.

b. A' Chailleach agus Chuck (Pàirt 2)

- i. Ainmich dà bhreug a tha Chuck ag innse dhan Chaillich?
- ii. Tagh fianais a tha a' sealltainn gu bheil a' Chaillich brònach ach cuideachd gu bheil i ag iarraidh dìoghaltas.

c. Cruinn timcheall air Corp Johnny (Pàirt 3)

- i. Seall mar a tha sinn a' faicinn gu bheil Waldo lag anns an t-suidheachadh seo **ach** ...
- ii. Seall gu bheil Chuck làidir.
- iii. *“Cuir sìos an gunna sin,” arsa Wild Bill ann an guth cruaidh. “Cuir sìos e anns a' bhad.” Sheall e fhèin is Chuck ri chèile airson ùine, ach mu dheireadh chuir Chuck an gunna air ais don chrios.*

Tha Wild Bill agus Chuck a' feuchainn ri làmh-an-uachdair fhaighinn air a chèile an seo.

Tagh fianais a tha a' sealltainn gun robh an suidheachadh seo gu math doirbh do Wild Bill.

d. Àm Chet air Tighinn (Pàirt 4)

“Thoir am baile ort.”

Dèan geàrr-chunntas air na h-adhbharan a thug na Yorstons do Chet a thaobh carson a bu chòir dhàsan (seach iadsan) a dhol a-steach dhan bhaile.

CAIBIDEIL 15 – DEPUTAIDH ÙR

OBAIR 1

Èist ris a' chaibideil seo agus freagair na ceistean a leanas:

a. Ann an oifis Wild Bill (Pàirt 1)

- i. Nuair a thàinig Chet a-steach do oifis Wild Bill, bha Carol an dùil _____.
- ii. 'S e Chet _____ Wild Bill.
- iii. Ainmich **aon** adhbhar a chuir Wild Bill airson Chet.

- iv. Cha b' urrainn do Chet càil a dhèanamh roimhe seo oir cha robh e airson gum biodh _____.
- v. Dh'aontaich Drew nach deigheadh e a-mach còmhla ri Chet is Wild Bill oir thuirt Wild Bill ris _____.

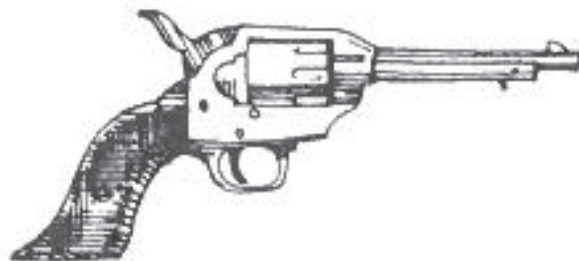
b. Air ais air an Silver X (Pàirt 2)

Chan eil Chuck a' smaoinichadh gu bheil Chet marbh oir chan eil e a' creidsinn _____.

c. Waldo air a chur dhan phrìosan (Pàirt 3)

- i. Ainmich **aon** òrdan a thug Wild Bill do Waldo.

- ii. 'S e _____ a dh'inns do Wild Bill mun òr sa bheinn.
- iii. A rèir Wild Bill, bha Chuck air gealltainn do Waldo gum faigheadh e _____.

CAIBIDEIL 16 – AN T-SABAID MHÒR

OB AIR 1

Leugh an còrr den chaibideil a-rithist.

a. Beatha agus Bàs

- i. Seall mar a dh'atharraich aodann Chuck anns an dàrna pàirt den sgeulachd agus carson.
- ii. Tha an t-ùghdar ag innse dhuinn gun do *'dh'fhàs ròs dearg ann am broilleach Chuck Farrar'*.

Seall mar a tha an ìomhaigh seo (ròs) agus an dath (dearg) a' toirt dealbh air na tha a' tachairt.

b. Dry Gulch a-rithist mar a bha

'Bha bròn domhainn na shùilean, mar gum biodh e a' coimhead saoghal nach robh idir a' còrdadh ris.'

Le bhith a' smaoinichadh air na tha air tachairt, inns carson a bhiodh Frank a' faireachdainn mar seo.

